

Yleiset ennakkoäänestyspaikat ja vaalipäivän äänestyspaikat vuoden 2023 eduskuntavaaleissa

Kaupunginhallitus 07.12.2022 § 261
544/00.00.00/2022

Esittelijä: Kaupunkikehitysjohdaja Esko Vuolukka
Valmistelijat: Henkilöstö- ja hallintopäällikkö Karl-Johan Wickström,
konsernipalvelujohtaja Leena Pieniniemi

Vuonna 2023 toimitetaan eduskuntavaalit. Eduskuntavaalien varsinainen vaalipäivä on sunnuntai 2.4.2023. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 22. – 28.3.2023 (seitsemän päivää keskiviikosta tiistaihin).

Ennakkoäänestyspaikat vuoden 2023 eduskuntavaaleissa

Vaalilain 9 §:n mukaan ennakkoäänestyspaikkoja ovat:

- 1) ne kotimaan yleiset ennakkoäänestyspaikat, joiden lukumäärästä ja sijainnista kunnanhallitus päättää ja joita on oltava, jollei erityisestä syystä muuta johdu, jokaisessa kunnassa vähintään yksi;
- 2) valtioneuvoston asetuksella säädettävät Suomen edustustot ja niiden toimipaikat sekä valtioneuvoston asetuksella säädettävät kuntavaalien yleiset ennakkoäänestyspaikat Ahvenanmaan maakunnassa;
- 3) sairaalat, ympärivuorokautista hoitoa antavat ja muut, kunnanhallituksen päätöksellä määrätty sosiaalihuollon toimintayksiköt sekä rangaistuslaitokset (laitos);
- 4) suomalaiset laivat, jotka ovat ulkomailla, kun ennakkoäänestys toimitetaan.

Vaalilain 48 §:n mukaan kunnanhallitus määrää ennakkoäänestyspaikan päivittäiset aukioloajat. Ennakkoäänestyspaikka ei saa olla auki arkipäivisin ennen kello 8:aa eikä kello 20:n jälkeen eikä lauantaisin ja sunnuntaisin ennen kello 9:ää eikä kello 18:n jälkeen.

Vaalilain 47 §:n mukaan kotimaan yleinen ennakkoäänestyspaikka on ennakkoäänestystä varten avoinna kaikkina ennakkoäänestyksen ajanjakson päivinä, jollei kunnanhallituksen päätöksellä erityisistä syistä toisin määrätä.

Oikeusministeriön kirjeessä on todettu, että hyväksi havaittuna käytäntönä on pidetty sitä, että ainakin ennakkoäänestyksen ajanjakson kahtena viimeisenä päivänä yleinen ennakkoäänestyspaikka pidetään avoinna kello 20 saakka.

Äänestyspaikkoja määritessään kunnanhallituksen tulee kiinnittää huomiota mm. seuraaviin asioihin:

- Äänestyspaikkoja on oltava riittävästi.
- Äänestyspaikat on syytä sijoittaa sellaisiin paikkoihin, joihin äänestäjien on helppoa tulla ja joihin he vaivattomasti osaavat.

- Äänestyspaikan on oltava aatteellisilta ja taloudellisilta kytkennöiltään mahdollisimman puolueeton, jotta mahdollisimman monet äänestäjät tulevat sinne mieluusti.
- Pyörätuolia käyttäville tulisi olla oma äänestyskoppi, johon pyörätuoli mahtuu tai pöydälle asetettava irrallinen kirjoituslatasta varustettuna suojauksella, jonka turvin äänestäjä voi muiden näkemättä täyttää äänestyslippunsa.
- Äänestyspaikan on sekä tiloiltaan että sijainniltaan sovittava tarkoitukseen myös järjestyksenpidon ja vaalimainontakiellon kannalta. Vaalikampanjointi ja vaalimainonta eivät saa näkyä tai kuulua äänestyspaikkaan eikä sen ulko-ovelle/sisäänkäyntiin.
- Äänestyspaikan tulee olla riittävän suuri, jotta äänestys voidaan toimittaa sujuvasti ja luotettavasti eli äänestäjien vaalisalaisuus, vaalivapaus ja vaalirauha turvaten.
- Koronapandemian myötä tärkeäksi näkökulmaksi on noussut myös turvallisuus: äänestäjän tulee olla turvallista äänestää ja vaalitoimitsijan tulee olla turvallista hoitaa tehtäviään.
- Äänestyspaikka on paloturvallinen eli äänestyspaikka on sijoitettava niin, että rakennuksen poistumistiet pidetään esteettöminä.
- Äänestyspaikkojen olisi hyvä pysyä samoina vaaleista toiseen niin, että äänestäjät tietävät, missä äänestyspaikka on.

Vuodesta 2008 lähtien Karkkilan kaupungin ennakkoäänestyspaikka on sijainnut kaupungintalon sisääntuloaulassa. Ennakkoäänestyksen aikana kyseinen tila on saanut kiitosta sekä Karkkilan kaupungin asukkailta, että muiden paikkakuntien äänestäjiltä. Myönteisiä kokemuksia ovat saaneet aikaan mm. parkkipaikkojen riittävyys, opasteiden selkeys, sekä äänestyspaikalle pääsyn järjestäminen niin, ettei se ole aiheuttanut ongelmia liikuntaesteisillekään. Turvavälien ja yhdensuuntaisen liikenteen toteuttaminen kaupungintalon sisääntuloaulassa onnistui koronavirustilanne huomioiden kuntavaaleissa 2021 erinomaisesti, samoin aluevaaleissa 2021.

Vuoden 2019 eduskuntavaaleissa ja EU-vaaleissa Karkkilan kaupungin ennakkoäänestyspaikkana toimi myös K-Supermarket, Mäntylänkatu 2. Koska käytössä ollut tila ei ollut riittävä koronasuositusten mukaisten turvavälien ylläpitämiseen, sitä ei käytetty ennakkoäänestyspaikkana kuntavaaleissa 2021 eikä aluevaaleissa 2021.

Lisäksi vaalilain 9 §:n mukaisena ns. erityisenä ennakkoäänestyspaikkana ovat toimineet Mainiokoti, Toivokoti ja Karkkilan sosiaali- ja terveysaseman vuodeosasto, joissa on suoritettu ennakkoäänestysaikana ns. laitosaänestys. Laitosaänestyksen järjestämisestä vastaa vaalitoimikunta.

Vaalilain 48 §:n mukaisesti ennakkoäänestys laitoksessa toimitetaan ennakkoäänestyksen ajanjaksona vaalitoimikunnan määrääminä aikoina. Vaalilain 48 §:n mukaisesti ennakkoäänestys kotiaänestyksessä toimitetaan äänestäjälle erikseen ilmoitettuna, kello 9:n ja 20:n välisenä aikana.

Kun otetaan huomioon edellisten vaalien kokemukset ennakkoäänestyksestä, on sopiva järjestely toteuttaa eduskuntavaalien 2023 ennakkoäänestys kaupungintalon sisääntuloaulassa samalla tavalla kuin kunta- ja aluevaaleissa.

Vaalipäivän äänestyspaikkojen määrääminen

Voimassa olevan äänestysaluejaon mukaan Karkkilan kaupungissa on kolme äänestysaluetta:

1. Keskusta,
2. Haukkamäki ja
3. Toivike.

Äänestyspaikkoina ovat olleet Nyhkälän koulun ala-aula (Keskustan äänestysalue), Haukkamäen koulu (Haukkamäen äänestysalue) ja Toivikkeen päiväkotia (Toivikkeen äänestysalue).

Vaalilain 9 §:n mukaan jokaisella äänestysalueella on kunnanhallituksen päätöksellä määrätty vaalipäivän äänestyspaikka. Erityisistä syistä äänestyspaikka voidaan sijoittaa äänestysalueen tai kunnankin ulkopuolelle, jollei siitä aiheudu äänestäjille kohtuutonta haittaa. Vaalipäivänä äänestäjä voi äänestää vain sen äänestysalueen äänestyspaikassa, joka on merkitty äänioikeusrekisterissä hänen kohdalleen.

Äänestyspaikkoja määritessään kunnanhallituksen tulee kiinnittää huomiota samoihin asioihin kuin ennakkoäänestyspaikkoja määritessä.

Oikeusministeriö kehottaa kuntia ottamaan huomioon kulloisenkin epidemiatilanteen. Kuntien on hyvä varautua tarvittaessa toteuttamaan samanlaisia erityisjärjestelyjä kuin koronapandemian myötä sovellettiin vuoden 2021 kuntavaaleissa ja vuoden 2022 aluevaaleissa.

Äänestyspaikkojen tiedot on merkittävä oikeusministeriön vaalitietojärjestelmään viimeistään perjantaina 13.1.2023 klo 12. Sieltä tiedot siirretään mm. äänestäjille postitettaviin ilmoituskortteihin.

Ehdotus:

Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka

Kaupunginhallitus päättää, että

1) vuoden 2023 eduskuntavaaleissa Karkkilan kaupungissa ennakkoäänestyspaikka on Karkkilan kaupungintalon sisääntuloaula, osoite Valtatie 26 D, 03600 Karkkila, ja

2) ennakkoäänestysajat 22.-28.3.2023 ovat seuraavat:

- ke ja to klo 13.00 - 19.00
- pe, la ja su klo 10.00 - 16.00
- ma ja ti klo 13.00 - 19.00

3) vaalilain 9 §:n mukaisena ns. erityisenä ennakkoäänestyspaikkana toimivat:

- Toivokoti, Nyhkäläntie 37, 03600 Karkkila
- Mainiokoti, Huhdintie 27, 03600 Karkkila
- Karkkilan sosiaali- ja terveysaseman vuodeosasto, Huhdintie 23, 03600 Karkkila

Toimipisteissä suoritetaan ennakkoäänestys ns. laitosäänestys. Ajankohta sovitaan laitosten kanssa erikseen.

4) laitosäänestyksen järjestämisestä vastaa vaalitoimikunta.

5) vuoden 2023 eduskuntavaaleissa Karkkilan kaupungin vaalipäivän äänestyspaikkoina toimivat seuraavat paikat:

- äänestysalue 001 (Keskusta), äänestyspaikka Nyhkälän koulun ala-aula,

käyntiosoite Huhdintie 13.

- äänestysalue 002 (Haukkamäki), äänestyspaikkana Haukkamäen koulu, käyntiosoite Vanha Turuntie 28.

- äänestysalue 003 (Toivike), äänestyspaikka Toivikkeen päiväkot, käyntiosoite Pajakatu 15

Vaalipäivänä 2.4.2023 vaalihuoneistot ovat avoinna klo 09.00-20.00.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Täytäntöönpano:

Oikeusministeriön vaalitietojärjestelmä (keskusvaalilautakunnan sihteeri), keskusvaalilautakunta, Toikkakiinteistöt Oy, Toivokoti, Mainiokoti, Nyhkälän koulu, Haukkamäen koulu, Toivikkeen päiväkot, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue/Karkkilan sosiaali- ja terveysasema